

РЕШЕНИЕ

№ 28095

гр. София, 25.08.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 45 състав, в
публично заседание на 22.07.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **5063** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във вр. чл. 75, ал. 1, т. 2, във вр. с чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, във вр. с чл. 9 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Я. М. А., ЛНЧ [ЕГН], непридружен непълнолетен, чрез адв. С. Д. Ч., законен представител по чл. 25 от ЗУБ, срещу Решение № 2731 от 27.03.2025 г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, с което е отказано да се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на Я. М. А..

В жалбата е посочено, че оспорваното решение е незаконосъобразно и неправилно и противоречи на материалноправните законови разпоредби. Жалбоподателят твърди, че не са взети предвид насоките на Глава V, параграфи 52-79 от Общ коментар № 14 (2013) на Комитета по правата на детето върху Конвенцията на ООН, както и нормата на параграф 74 от Глава V на Общ коментар № 14 (2013) на Комитета по правата на детето върху Конвенцията на ООН за правата на детето.

В открито съдебно заседание от дата 22.07.2025 г. жалбоподателят се явява лично и се представлява от служебно назначения процесуален представител адвокат С. Д. Ч., който поддържа така подадената жалба. Обстановката в С. не е спокойна. Жалбоподателят твърди, че има разрешение да работи на територията на бежанския лагер. Започнал е процедура по интеграция. Говори малко български език.

Ответникът – Председател на ДАБ – представлява се от юрисконсулт М. К.. Иска от съда да отхвърли жалбата като недоказана и неоснователна. Твърди, че обстановката в С. значително се подобрява с всеки изминал ден.

В съдебно заседание се явява и социален работник В. Б. – представител на Дирекция „Социално

подпомагане“ – К. село. Поддържа изготвения за непридружения непълнолетен Я. М. А. социален доклад и изложеното в него. Излага, че в интерес на детето е да получи статут в Република България.

Софийска градска прокуратура – редовно призована – не изпраща представител, не изразява становище по съществото на делото.

Административен съд София-град, след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите, възраженията и изразените становища на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Не е спорно по делото, че Я. М. А., ЛНЧ [ЕГН], непридружен непълнолетен към датата на регистрация, е подал молба за международна закрила вх. № ОК-13-1756/09.09.2024 г. Съставен е регистрационен лист (л.101 от делото), ведно с приложенията към него. При регистриране на лицето му е предоставен списък на организации, работещи с бежанци и чужденци, подали молба за статут с приемни в ДАБ при МС (л. 99 - 100 от делото). Предоставени са му и указания относно правата и задълженията на децата под 18 години, които са сами в Република България и са подали молба за закрила (л. 96 – 98 от делото). По отношение на жалбоподателя Я. М. А. е съставена Евродак дактилоскопна карта (л. 94 от делото). Предоставена е и информация за задълженията на чужденците, настанени в центровете на ДАБ при Министерския съвет (л. 88 – 90) от делото. Личните данни са установени въз основа на декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ (л. 93 от делото). С Решение № 2207 от 16.09.2024 г. на Председателя на НБПП, на основание чл. 25, ал. 2 от ЗПП, във вр. с чл. 23, ал. 2, във вр. с чл. 25, ал. 1 и ал. 3, т. 2 и т. 3 от ЗУБ, на непълнолетния Я. М. А. е предоставена правна помощ. Назначена е адвокат С. Д. Ч..

В хода на административното производство молителят е предоставил фотокопие на семейна книжка и фотокопие на лична карта. Тъй като предоставените фотокопия на молителя, не са в оригинал, корекция на годината на раждане, по административната преписка не е извършена.

На дата 21.11.2024 г. с Я. М. А. е проведено интервю. В хода на интервюто посочва, че е роден на дата 01.05.2009 г. в [населено място]. Напуснал е С. в посока Турция, с група от шест човека, с помощта на трафикант. В Турция останал двадесет дни. След два неуспешни опита, на третия път, през септември месец 2024 г., влязъл, нелегално на територията на Република България, заедно с група от седем човека, и с трафикант. По време на проведеното с Я. М. А. интервю чуждият гражданин заявява, че е напуснал С. заради войната, с цел да направи събиране на семейство в България. Разказва, че е роден и живял в [населено място]. Твърди, че е учил само един месец в [населено място] и е спрял да ходи на училище. Посочва, че баща му имал сергия за чинии, като майка му му помагала в продажбите, а понякога и той ходел да му помага. Посочва, че в момента в [населено място] живеят родителите му, един брат и една сестра и две лели. Заявява, че преди да напусне С. е имало сражения между арабските племена и кюрдите. Твърди, че ако се върне в С. веднага ще го вземат в казармата. Заявява, че желае да работи и живее в България и да направи събиране на семейство в страната ни. Твърди, че не желае да се връща в С. защото там има война. Молителят декларира, че не е имал проблеми основани на етническата му принадлежност и изповядваната от него религия в страната му по произход. Заявява, че не е имал проблеми с официалните власти, армията и полицията в С.. Твърди, че никога не е бил задържан, арестуван, съден или осъждан. Декларира, че не е заплашван лично и никога не му е оказвано физическо и / или психическо насилие в държавата му на произход.

В хода на административното производство е приобщена справка от ДАНС с рег. № М-17698 от 22.10.2024 г. В справката е посочено, че на основание чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗДАНС, не са налице основания да се възрази да се предостави закрила в Република България на Я. М. А., в случай че отговаря на условията по ЗУБ.

Изготвен е бил социален доклад относно непридружения непълнолетен Я. М. А..

В резултат от проведеното административно производство е постановено оспореното Решение № 2731 от 27.03.2025 г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, с което, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, във вр. с чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 9 от ЗУБ, е било отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В решението е прието, че за кандидата за закрила не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, тъй като изложените от него мотиви не са правно релевантни за търсената закрила. Кандидатът за закрила е напуснал С. единствено и само по лични и икономически причини – в търсене на по – добър живот в Европа. Органът е приел, че не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Сирийският гражданин не е направил твърдения за осъществено спрямо него преследване от страна на държавата, партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, или от недържавни субекти, включително международни организации, като същите не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследване. Статут на бежанец се предоставя единствено на лично основание, при наличие на преследване по някоя от хипотезите на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, които условия в конкретния случай не са изпълнени. Сирийският гражданин не заявява да е бил преследван поради етническата или религиозната си принадлежност в страната си по произход. Твърденията му не съдържат информация за осъществено спрямо него преследване и по смисъла на чл. 8, ал. 2 – 5 от ЗУБ, както и риск за бъдещо такова. Спрямо кандидата не е имало посегателства, които да се определят като действия на преследване по чл. 8, ал. 2 – 5 от ЗУБ. Не са установени дискриминационни и други неблагоприятни мерки, водещи до риск от преследване. Не са налице предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 от ЗУБ. Не е посочен член на семейството му да има предоставен статут на бежанец в Република България.

От заявленията в хода на административното производство факти и обстоятелства не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и / или убеждение. Липсват законовите предпоставки за предоставяне на статут на бежанец, предвидени в чл. 8 от ЗУБ.

На основание чл. 73, изр. 2 – ро от ЗУБ решаващият орган е разгледал необходимостта от предоставяне на хуманитарен статут. Прието е, че търсещият международна закрила не прави обосновани изявления за наличието на реална опасност от тежки посегателства във връзка с възможността за прилагането на чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУБ. Съгласно посочената разпоредба, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

Субектите на тежки посегателства могат да бъдат както държавата, така и партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия. Според мотивите на органа, Я. М. А. не е напуснал страната си по произход, поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, не са налице и данни, че търсещият международна закрила е заплашен от изтезание или нечовешко или унижително отнасяне или наказание, тъй като не е заявил наличието на проблеми, както с официалните власти, така и с която и да било групировка на територията на С..

Решаващият орган е преценил конкретния случай и в контекста на Директива 2004 / 83 / ЕО от

29.04.2004 г. Съобразено е и Решение на СЕС от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465 / 2007 г. Органът е анализирал ситуацията от гледна точка на справка с вх. № МД – 02-78 от 03.02.2025 г. и Справка с вх. № МД-02-60/29.01.2025 г., изготвени от дирекция „Международна дейност” на ДАБ при МС относно актуалното положение в С.. Административният орган е приел, че към 29 декември 2024 г. 94 от общо 114-те подкрепяни от Върховния комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) обществени центрове в С. възобновяват своята дейност. От 27 ноември 2024 г. насам 58 500 души са се свързали с обществените центрове, за да се регистрират и да получат достъп до услугите за закрила. Според ВКБООН, в периода 8 - 29 декември 2024 г. 58 400 души са се завърнали в С. (основно от Л., Й. и Турция). От началото на 2024 г. (до 29 декември 2024 г.) приблизително 419 200 сирийски бежанци са се завърнали в страната, повечето от тях в Ракка (25%), А. (Х.) (20%) и Дараа (20%).

Административният орган стига до извода, че поради липса на добре обосновани опасения от преследване и индивидуализация на заплахата за живота на кандидата, за да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, безогледното насилие в С. трябва да е изключително. Въз основа на приобщените в хода на административното производство справки не може да се направи извод, че насилието в С. е безогледно и изключително. Налице са спорадични актове на насилие и те не могат да се оценят като въоръжен конфликт.

При така установената фактическа обстановка, съдът достига до следните правни изводи:

По допустимостта:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена срещу годен за оспорване административен акт, от надлежна страна, за която е налице правен интерес от търсената защита и при спазване на 14 - дневния срок за съдебно обжалване, предвиден в чл. 84, ал. 3 от ЗУБ. Оспореното решение е връчено на дата 03.04.2025 г. Жалбата е подадена чрез административния орган на дата 08.04.2025 г.

Жалбата по същество е неоснователна.

Оспореният акт е издаден от компетентен административен орган съобразно правомощието на председателя на ДАБ по чл. 48, ал. 1, т. 1 от ЗУБ да предоставя, отказва, отнема или прекратява статут на бежанец и хуманитарен статут в Република България.

Жалбоподателят Я. М. А., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане], е чужденец по смисъла на § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ - не е български гражданин, не е гражданин на друга държава - членка на Европейския съюз, държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария.

На Я. М. А., ЛНЧ [ЕГН], е разяснена и осигурена възможност да кандидатства за международна закрила, видно от подадената негова молба до председателя на ДАБ с искане по чл. 59, ал. 2 от ЗУБ към официалните власти на Република България да му се предостави международна закрила. Производството за Я. М. А., ЛНЧ [ЕГН], се явява образувано с регистрирането на негова молба. Оспореното решение е издадено в производство по общия ред по глава шеста, раздел II от ЗУБ, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ на Я. М. А., е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

Решение № 2731 от 27.03.2025 г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет е издадено в писмена форма – чл. 9, ал. 1 от Директива 2013 / 32 / ЕС. Решението е мотивирано с фактическите и правните основания за отхвърляне на молбата – чл. 59, ал. 1 и ал. 2, т. 4 от АПК, вр. чл. 9, ал. 2, изречение 1 – во от Директива 2013 / 32 / ЕС. Съгласно чл. 75, ал. 2, изречение 1 – во от ЗУБ са обсъдени подробно, както личното положение на кандидата за международна закрила, така и ситуацията в държавата му по произход, така както този израз е изрично дефиниран в § 1, т. 7 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение и / или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

Я. М. А. не отговаря на законовите условия за признаване на статут на бежанец поради следното: В качеството си на сирийски гражданин, който пребивава на територията на Република България, е чужденец – гражданин на трета държава, който се намира извън държавата си по произход, чийто гражданин е съгласно чл. 2, б. „д“ от Директива 2011 / 95 / ЕС и член 1, раздел А (1) от Женевската конвенция от 1951 г., изменена с Нюйоркския протокол от 1967 г. Декларираните от Я. М. А. при регистрацията по чл. 61, ал. 2 ЗУБ, и при интервюто факти по чл. 4, ал. 1 от Директива 2011 / 95 ЕС в подкрепа на молбата му за закрила нито пряко, нито косвено са свързани с държавата по произход – чл. 4, ал. 3, б. „а“ от Директива 2011 / 95 / ЕС или с осъществено или осъществимо спрямо него преследване – чл. 4, ал. 3, б. „б“ от Директива 2011 / 95 ЕС.

Направените изявления от Я. М. А. пред Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет във връзка с индивидуалното му положение и лични обстоятелства нито поотделно, нито заедно сочат, че е напуснал С., защото е бил преследван, в това число поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политически убеждения – чл. 4, ал. 3, буква „в“ от Директива 2011 / 95 / ЕС. Това се потвърждава от проведеното с него интервю.

От жалбоподателя Я. М. А. не са съобщени събития, настъпили след като е напуснал С., или извършвани от него дейности, след като е заминал, израз или продължение на убеждения и ориентация, изразявани в държавата му на произход, които да пораждат у него опасения от преследване при завръщане и да сочат на нужда от международна закрила, възникнала на място (sur place), съгласно чл. 5, ал. 1 и ал. 2 от Директива 2011 / 95 / ЕС. Тоест, молбата на Я. М. А. към официалните власти на Република България нито при подаването ѝ, нито в който ѝ да е последващ момент е обоснована от самия него с каквито ѝ да е елементи, относими към критериите, релевантни за определяне на статут на бежанец.

От значение е и обстоятелството, че в хода на интервюто Я. М. А. заявява следното: искам да получа закрила от България и да се събера със семейството.

О. дотук анализ сочи, че Я. М. А. не изпитва основателни опасения от действията на преследване по чл. 8, ал. 3 – 5 от ЗУБ.

Обосновано и правилно ответният национален административен орган е приел, че декларираната от Я. М. А. причина да напусне С. е с личен, социално – икономически характер и е извън обхвата на ЗУБ.

Предпоставките за хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1, 2 и 3 от ЗУБ са идентични с условията за субсидиарна закрила по чл. 2, б. „е“, вр. чл. 15, б. „а“, „б“ и „в“ от Директива 2011/95/ЕС. Такава международна закрила може да се предостави на чужденец, за който има сериозни основания да се смята, че ако бъде изпратен обратно в държавата му на произход, или при лице без гражданство – в държавата на предишното обичайно местопребиваване, то той би бил изложен на реална опасност от тежки посегателства като: 1) смъртно наказание или екзекуция; 2) изтезание, нечовешко или унижително отношение, или наказание; или 3) тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт, и които не могат или поради такава опасност не желаят да получат закрила от тази държава. Понятието „реална опасност“ (‘real risk’) не е дефинирано, нито има трайно възприето негово тълкуване в юриспруденцията на С. и/или СЕС. Смята се, че то

определя стандарта на доказване при субсидиарната закрила, като по правило изключва рискове, свързани единствено с общата ситуация в държавата, тези, чието настъпване е само възможно или е така далечно, че е нереално. С понятието „тежки посегателства“ (‘serious harm’) се означава естеството и интензивността на засягане на правата на човека, като трябва то да е с достатъчна сериозност (суровост). Извън изброените по-горе три вида посегателства, субсидиарна закрила не може да се признае за никакъв друг вид вреда, дискриминация и/или нарушение на човешки права.

Основателни са мотивите на административния орган, че твърдения, които да са свързани с посочените по – горе предпоставки не са направени от жалбоподателя Я. М. А.. Липсват изявления, които да водят до извод, че той е бил принуден да напусне или да остане извън страната си на произход по причина на реална опасност от смъртно наказание или екзекуция, изтезание, нечовешко или унижително отнасяне.

В решението си административният орган е приел, че за Я. М. А. не се доказва специфичен риск по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Административният орган е извършил преценката си по прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, въз основа на обективизираната в Справка вх. № МД - 02 – 60 от 29.01.2025 г. и Справка вх. № МД – 02 – 78 от 03.02.2025 г. на Дирекция "Международна дейност" при ДАБ, информацията относно Сирийска арабска република. Няма данни в [населено място] да е налице безогледно насилие, което да достига високо ниво и съответно да се изисква по – ниско ниво на отделни елементи, за да се констатират съществени основания, въз основа на които да се смята, че цивилно лице, върнато на територията на страната си по произход, ще бъде изложено на реална опасност от тежки посегателства, изразяващи се в тежки заплахи срещу живота или личността по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, респективно чл. 15, б. „в“ от Директива 2011 / 95 / ЕС.

С оглед на информацията в справката, не се установяват разширенията, които са дадени в решение на Съда на Европейските общности (С.) от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465 / 07 и тълкувателно решение на СЕС от 30 януари 2014 г. по дело № С – 285 / 12 по тълкуването на чл. 15, б. „в“ от Директива 2011 / 95 / ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Съгласно постановеното от С. Решение от 17 февруари 2009 г., наличието на подобна заплаха по изключение може да се счита за установено, когато степента на характеризиращото въоръжения конфликт безогледно насилие в страната достигне до такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице поради самия факт на пребиваване е изложено на реална опасност да претърпи тежки и лични заплахи.

При своето произнасяне съдът съобрази и справката с вх. № МД – 02 – 194 от 03.04.2025 г. относно: С. и Справка с вх. № МД – 02 – 373 от 03.07.2025г. относно: С.. Актуална обществено – политическа обстановка (към 03.07.2025 г.)

Справките са предоставени и приети в открито съдебно заседание от дата 22.07.2025 г.

Справката има следното съдържание: На 27 ноември 2024 г. ислямистката групировка „Х. Т. ал Ш.“ (HTS), започва голяма офанзива в С. С., в сътрудничество със съюзни бунтовнически фракции. Превзети са А., Х. (на 5 декември), Х. (7 декември). На 8 декември бунтовниците, водени от „Х. Т. ал Ш.“ (HTS) навлизат в Д. и декларират победа. Б. А. напуска страната. На 29 януари 2025 г. А. ал Ш. е назначен за временен президент на С., конституцията от 2012 г. е суспендирана, а парламентът е разпуснат.

Опозиционните сили, свалили от власт президента на С. Б. А. заявяват, че предоставят амнистия на целия военен персонал, призован на служба при бившия режим.

На 13 май 2025 г. президентът на САЩ Д. Т. заявява, че ще разпорежи отмяна на санкциите срещу

С. по молба на престолонаследника на С. А., което е важна промяна в политиката на САЩ преди очакваната среща със сирийския президент А. ал Ш.. Премахването на американските санкции, откъсващи С. от световната финансова система, ще проправи пътя за по-голямо участие на работещите в С. хуманитарни организации, улеснявайки чуждестранните инвестиции и търговията, докато страната се възстановява.

Т. обещава премахване на всички санкции, заявявайки, че те са изпълнили важна функция, но е време С. да продължи развитието си. На 4 юни 2025 г. турският министър на отбраната заявява пред международна информационна агенция, че в обозримо бъдеще няма планове за намаляване на присъствието на приблизително 20 000 турски военни на сирийска територия. Военното присъствие може да бъде преоценено само когато С. постигне мир и стабилност, когато заплахата от тероризъм в региона бъде напълно премахната, когато сигурността на турските граници бъде напълно гарантирана и когато завръщането на хората, принудени да избягат, бъде осъществено.

В бюлетин на Върховния комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) от 26 юни 2025 г. се посочва, че към 26 юни 2025 г., считано от 8 декември 2024 г., около 628 029 сирийци са преминали обратно в С. от съседни страни. С това общият брой на сирийските граждани, завърнали се в С. от началото на 2024 г., става 988 869 души, като тази цифра е изчислена въз основа на триангулация на данни от С., Турция, Л., Й., И., Е. и други държави. По отношение на вътрешното разселване, според последните данни на Работната група за вътрешно разселени лица, към 26 юни 2025 г. (считано от 8 декември 2024 г.) 1 513 861 вътрешно разселени лица (ВРЛ) са се завърнали по домовете си. Макар тези цифри да отразяват нарастващата надежда, инцидентите със сигурността продължават да подчертават необходимостта международната общност да бъде търпелива и да подкрепя политическия преход, ръководен от С.. На 22 юни 2025 г. терористично нападение срещу църквата "М. Е. (И.)" в [населено място] води до жертви сред цивилното население, а през отчетната седмица 18-26 юни Ю. С. става свидетел на рязка ескалация на израелска военна активност.

В периода 18-26 юни 2025 г. ВКБООН предоставя транспортна помощ на 321 семейства (699 души), завърнали се в С. през ключови гранично-пропускателни пунктове.

Между 18 и 24 юни 2025 г. ВКБООН продължава да улеснява доброволното, безопасно и достойно завръщане на сирийски граждани в техните родни райони, предоставяйки транспортна помощ на ключови гранично-пропускателни пунктове. На 20 юни Ф. съвет на Швейцария издава решение за отмяна на наложените на С. икономически санкции, считано за положителна стъпка в интерес на сирийския народ и допринасящо към усилията за възстановяване и икономическо възстановяване.

Посочените справки са приети в открито съдебно заседание от дата 22.07.2025 г. Справките се кредитират от настоящия състав. Съгласно чл. 21, т. 7 от Устройствения правилник на ДАБ, Дирекция „Международна дейност“ изготвя и актуализира аналитични доклади и справки за сигурните държави по произход, за кризисните райони и за бежанските потоци. Следователно посочените справки са изготвени от компетентен орган и в кръга на правомощията му. Справките представляват официални писмени свидетелстващи документи, удостоверяващи, че лицето, което е издало справките, при извършваната от него проверка е установило именно фактите, удостоверени в тях.

Съдът намира, че в посочената по – горе справка не се съдържа информация, която да опровергава изводите на административния орган, че самото присъствие на цивилно лице в района на [населено място] ал Зор не би довело до реален риск от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. От справката не се установява в [населено място] ал Зор да съществува безогледно (безразборно) насилие. Не се установява то да достига до толкова високо

ниво и съответно да се изисква по – ниско ниво на отделни елементи, за да се констатират съществени основания, въз основа на които да се смята, че цивилно лице, върнато на територията на страната си на произход, ще бъде изложено на реална опасност от тежки посегателства, изразяващи се в тежки заплахи срещу живота или личността му по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, респ. чл. 15, б. „в“ от Директива 2011/95/ЕС.

Не се установяват разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности (С.) от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465 / 07 и тълкувателно решение на Съда на ЕС от 30 януари 2014 г. по дело С – 285 / 12 по тълкуването на чл. 15, б. „в“ от Директива 2011 / 95 / ЕС, които се преценяват във връзка с прилагането единствено на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Последната разпоредба гласи, че хуманитарен статут може да се предостави, ако съществуват тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Според мотивите на решението на Съда на Европейските общности (С.) от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465 / 07, наличието на подобна заплаха по изключение може да се счита за установено, когато степента на характеризиращото въоръжения конфликт безогледно насилие в страната достигне до такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице поради самия факт на пребиваване, е изложено на реална опасност да претърпи тежки и лични заплахи. Обоснован е изводът на административния орган, че за Я. М. А. не съществува реален риск от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, поради което искането за международна закрила и в тази част е неоснователно.

Съгласно чл. 9, ал. 5 от ЗУБ, хуманитарен статут може да не се предостави, когато в една част на държавата по произход не съществува реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства, при което той може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до тази част на държавата, както и може основателно да се очаква да се установи там. Такава област по отношение на жалбоподателя Я. М. А. се явява Д. ал Зор. Вече беше посочено, че липсват данни в [населено място] ал Зор да е налице безогледно насилие, което да достига високо ниво и съответно да се изисква по – ниско ниво на отделни елементи, за да се констатират съществени основания, въз основа на които да се смята, че цивилно лице, върнато на територията на страната си на произход, ще бъде изложено на реална опасност от тежки посегателства, изразяващи се в тежки заплахи срещу живота или личността по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, респективно чл. 15, б. „в“ от Директива 2011 / 95 / ЕС.

Съгласно пълзящата скала, посочена в т. 39 на решението на Съда в Л., в колкото по – голяма степен молителят съумее да докаже, че е конкретно повлиян от фактори, които имат пряко отношение към личното му положение, толкова по – слаба ще трябва да е степента на безогледното насилие за него. В т. 39 тълкувателно решение на Съда на Европейските общности (С.) от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465 / 07 дословно е посочено следното: В това отношение следва да се уточни, че колкото по-способен е евентуално молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по-ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарната закрила. В конкретния случай жалбоподателят по никакъв начин не успява да докаже, че е конкретно поставен в ситуация на опасност. Липсва индивидуализация на заплахата срещу него.

Преценено съвкупно с всички доказателства по делото това означава, че за жалбоподателя явно не съществуват никакви обстоятелства, които да имат пряко отношение към личното му положение. Не се посочват конкретни факти, които да водят до извод, че лично за Я. М. А. съществува реална опасност. Основният мотив за Я. М. А. е икономическият. Същият заявява, че търси по – добър живот. Това обстоятелство обаче не е такова, че да води до признаване на хуманитарен статут.

Посоченото означава, че за да се предостави хуманитарен статут на Я. М. А., безогледното насилие в С. трябва да е изключително. Видно от приетите по делото справки в С. няма безогледно насилие. Споделя се изводът на административния орган, че не се установява спрямо чужденеца да са налице сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на С. и конкретно в [населено място] ал Зор, той би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплаха, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут.

За жалбоподателя Я. М. А. липсват предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ. Жалбоподателят не е заявил член на семейството му да има предоставен статут в Република България.

Не са налице и условията за хуманитарен статут по други хуманитарни причини (чл. 9, ал. 8 от ЗУБ). Жалбоподателят не се позовава на причини от хуманитарен характер. Причините от хуманитарен характер трябва да са такива, че да разкриват реална опасност от посегателство върху личността на чужденеца, който кандидатства за получаването на статут. Такава реална опасност по делото не се установява.

По отношение на обстоятелството, че Я. М. А., гражданин на С., [дата на раждане] , е непридружен непълнолетен, съдът намира следното: Националното законодателство (чл. 2 от Закона за закрила на детето) определя като „дете” всяко лице, което не е навършило 18 години, без оглед на останалите му характеристики като гражданство, националност, законен или незаконен статус на пребиваване. Съгласно определението в § 1, т. 4 от ДР на ЗУБ за „непридружено” се смята всяко малолетно или непълнолетно дете, търсещо закрила, което се намира на наша територия и не е придружавано от свой родител, настойник или попечител. Същността на „непридружеността” се изразява в това, че детето е обективно лишено от съдействието на дееспособно лице с представителна власт по произход (чл. 129 от СК) или по назначение (чл. 153 и 157 от Семейния кодекс), което да изразява вместо него правна воля в случаите на малолетие (чл. 3 от ЗЛС) или да я валидира с даване на съгласие в случаите на непълнолетие (чл. 4 от ЗЛС). В § 1, т. 17 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ е посочено, че непридружените деца, търсещи или получили международна закрила, се включват в категорията „лица от уязвима група”.

Основната гаранция в производствата по ЗУБ по отношение на непридружени непълнолетни е назначаването на особен представител, който да представлява, наставлява и защитава непридружените деца, търсещи или получили закрила (чл. 25, параграф 1, буква „а” от Директива 2013 / 33 / ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила, т. нар. „Приемателна директива”). Това условие е било спазено в производството пред ДАБ при МС, като на Я. М. А. е бил назначен особен представител, а именно - адв. С. Д. Ч.. По отношение на непридружения непълнолетен е бил изготвен социален доклад при спазване на условията на разпоредбата на чл. 15, ал. 4 от ЗЗакрД от съответната дирекция „Социално подпомагане”. Социалният доклад е предоставен в хода на съдебното производство (л. 134 от делото) и е посочено, че в интерес на детето е да получи статут и да остане в България.

Във връзка с посоченото съдът намира, че са спазени всички условия на специалния закон спрямо кандидата за международна закрила, в контекста на обстоятелството, че той е „непридружен непълнолетен”. Правата му са били гарантирани на всички етапи в хода на производството.

Административният орган е обсъдил всички факти, които имат значение при прилагането на закона. Съгласно чл. 6а от ЗУБ, при прилагането на закона първостепенно значение има най – добрият интерес на детето. Преценката на най-добрия интерес на детето се извършва в

съответствие с разпоредбите на ЗЗакрД, което в случая е било спазено. Споделят се мотивите на административния орган, че при оценката и определянето на най – добрите интереси на детето трябва да се вземат предвид следните елементи: възгледите на детето, идентичността на детето, запазването на семейната среда и поддържането на взаимоотношенията, грижата за детето и неговата закрила и безопасност, наличието на уязвимо положение, правото на детето на здравеопазване и правото на детето на образование. Действително в конкретния случай висшият интерес на детето е той да продължи да живее в родното му място, или на мястото по постоянното му местожителство, за него да се полагат грижи на майчин език и той да продължи да живее в културната и / или семейна среда на страната му по произход, заедно с родителите му, с негови близки и приятели, където ще може да комуникира и живее в обичайната му среда, да не бъде изложен на външна среда, в която за лицето е налице езикова бариера и произтичащи проблеми с комуникацията, както и много други неудобства от социален, психологически, икономически характер, произтичащи от обстоятелството, че същият се намира извън родината му, без да е подкрепян от негови родственици.

Споделят се мотивите на административния орган относно принципа на запазване на семейната среда и поддържане на взаимоотношенията. Семейството е основна клетка на обществото и естествена среда за израстването и благосъстоянието на неговите членове и особено на децата. Правото на детето да живее в семейна среда е защитено от Конвенцията на ООН за правата на детето (чл. 16). Понятието „семейство“ трябва да се тълкува в широк смисъл, като в него се включват биологичните родители, осиновителите и приемните родители или, ако е приложима, роднините или общността съобразно местните обичаи. Обоснован е изводът на административния орган, че по отношение на Я. М. А., е най – добре той да живее в семейна среда заедно с неговите родители или родственици в държавата му по произход – С..

Най – добрият интерес на детето не е въведен от законодателя като задължителна предпоставка за предоставяне на хуманитарен статут в чл. 9 от ЗУБ. Този интерес не може законосъобразно да замени отсъствието на материалноправните предпоставки за предоставяне на такъв вид закрила.

Материалният закон в случая е спазен – отхвърлянето на молбата на Я. М. А. за предоставяне на международна закрила, не противоречи на чл. 8, ал. 1 и 9, чл. 9, ал. 1, 6 и 8, чл. 13, ал. 1, т. 1, т. 12 и т. 14 от ЗУБ, нито на транспонираните с тях разпоредби на Директива 2011 / 95 / ЕС.

По изложените съображения, съдът приема оспореното Решение № 2731 от 27.03.2025 г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, за законосъобразно издадено, без отменителни основания по чл. 146, т. 1 – 5 АПК, вр. чл. 91 ЗУБ. Жалбата е неоснователна и като такава трябва да се отхвърли съгласно чл. 172, ал. 2, пр. 4 – то АПК, вр. чл. 91 ЗУБ.

С оглед на гореизложеното и на основание, АССГ, Първо отделение, 45 – ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Я. М. А. – търсещ закрила, срещу Решение № 2731 от 27.03.2025 г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14 – дневен срок от съобщаването му на страните.